

VARHAISKASVATTAJA - MIKÄ PUHUTUTTAA NYT?

Kysely Talentia Pohjois-Pohjanmaa ry:n
varhaiskasvatuksessa
työskenteleville jäsenille lokakuussa 2021

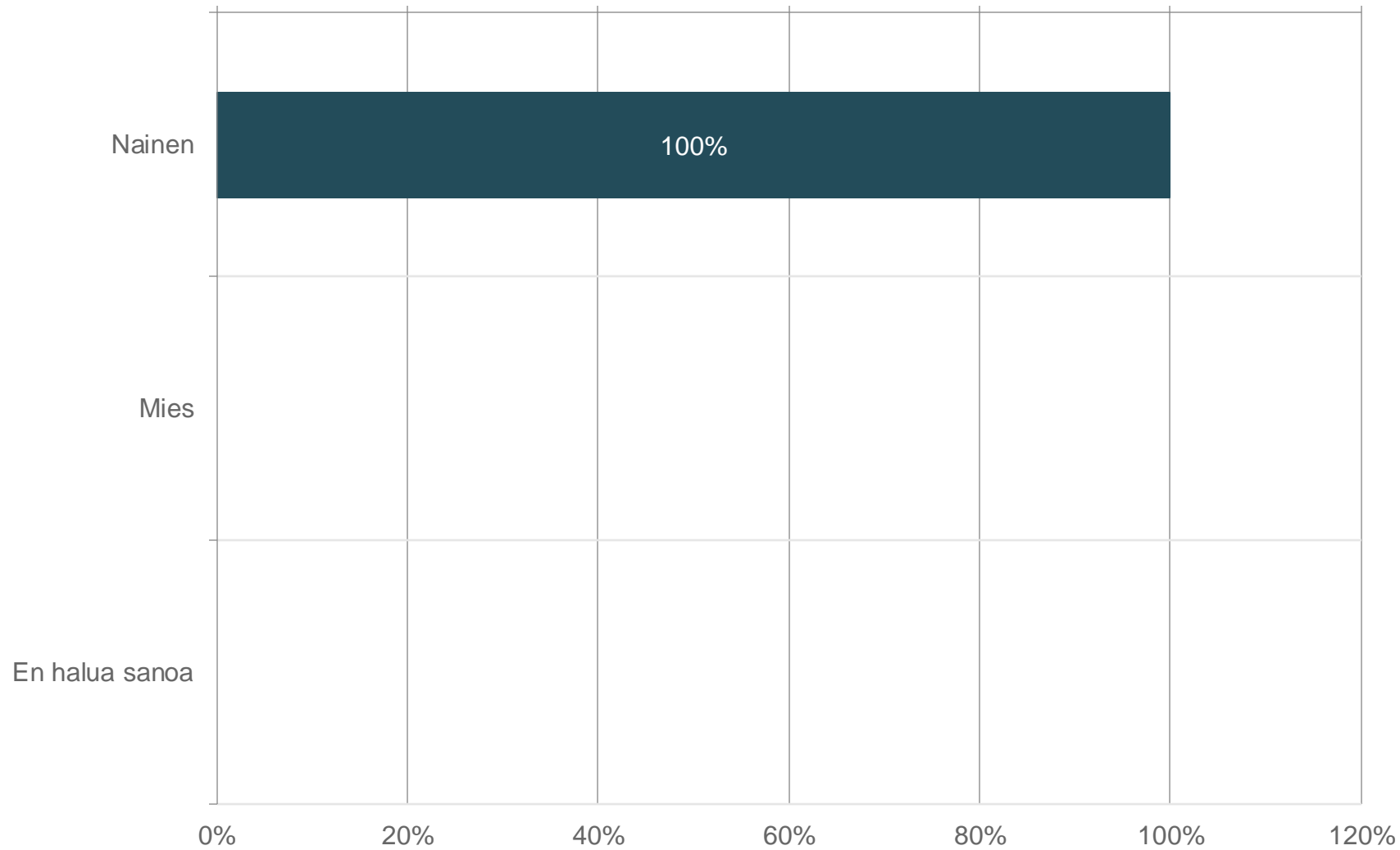
Kysely lähti 259 vastaanottajalle

Vastaajien määrä 47 henkilöä

Vastausprosentti 18%

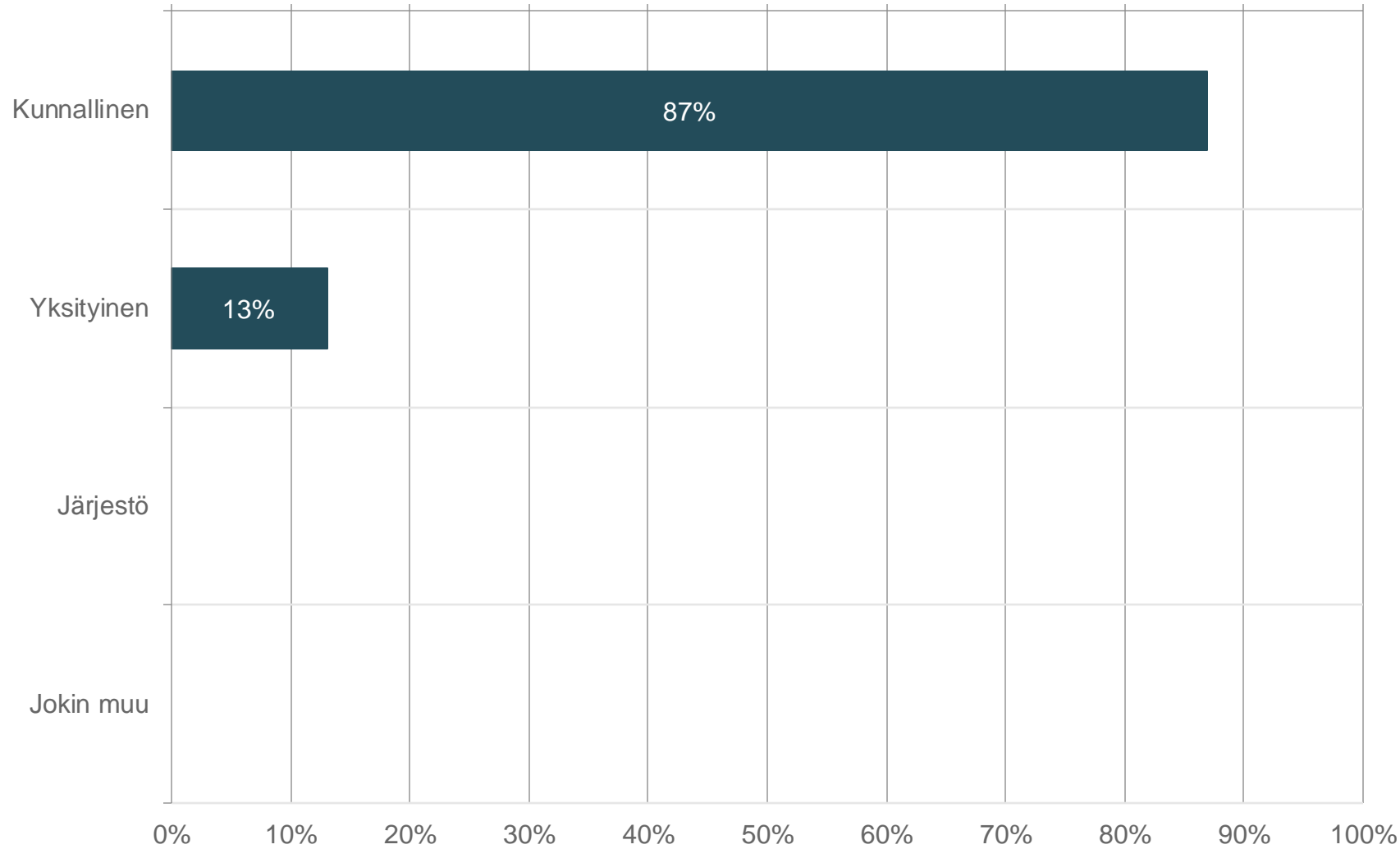
1. Vastaajan sukupuoli

Vastaajien määrä: 47

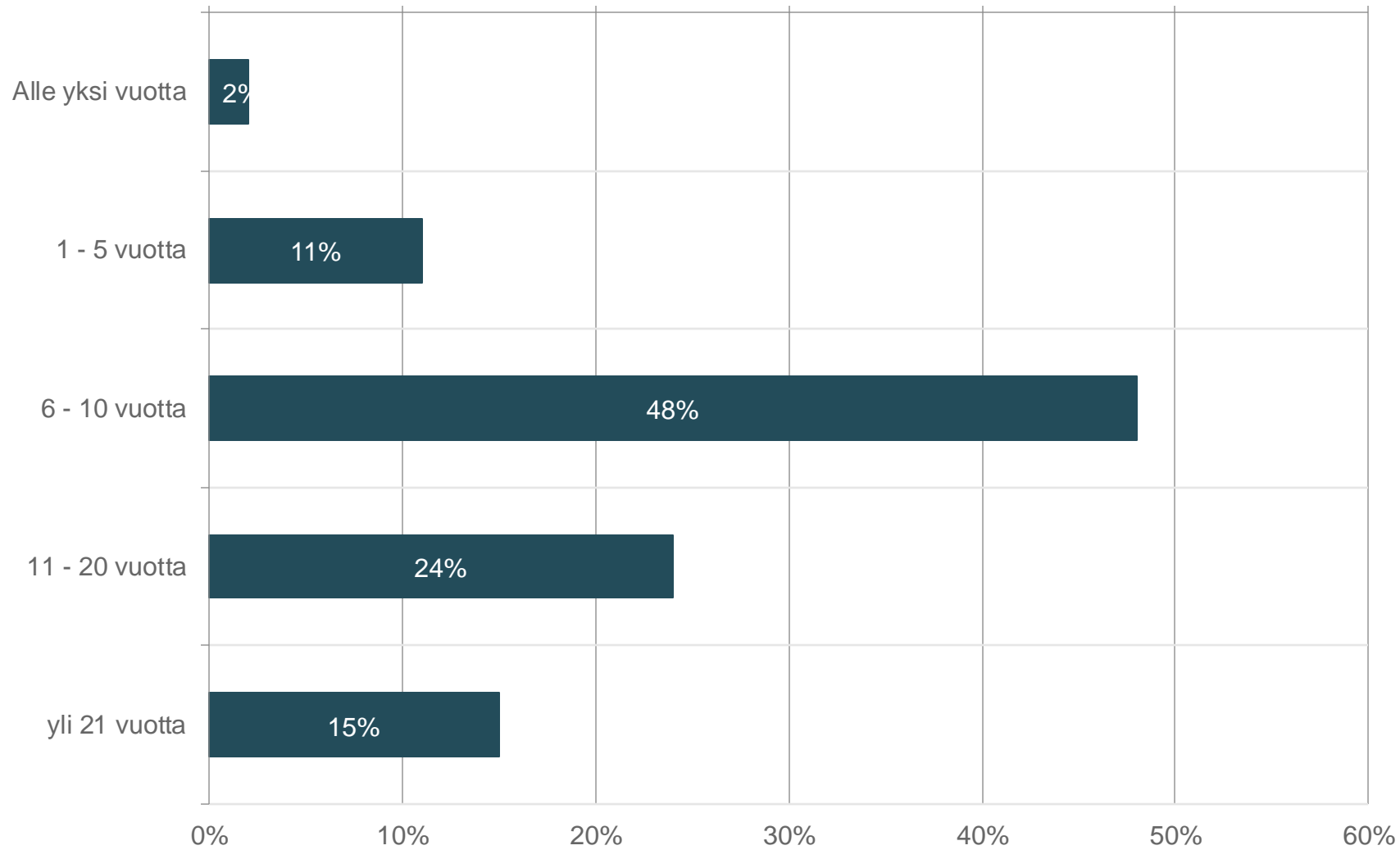
2. Sektori, jolla työskentelet

Vastaajien määrä: 47

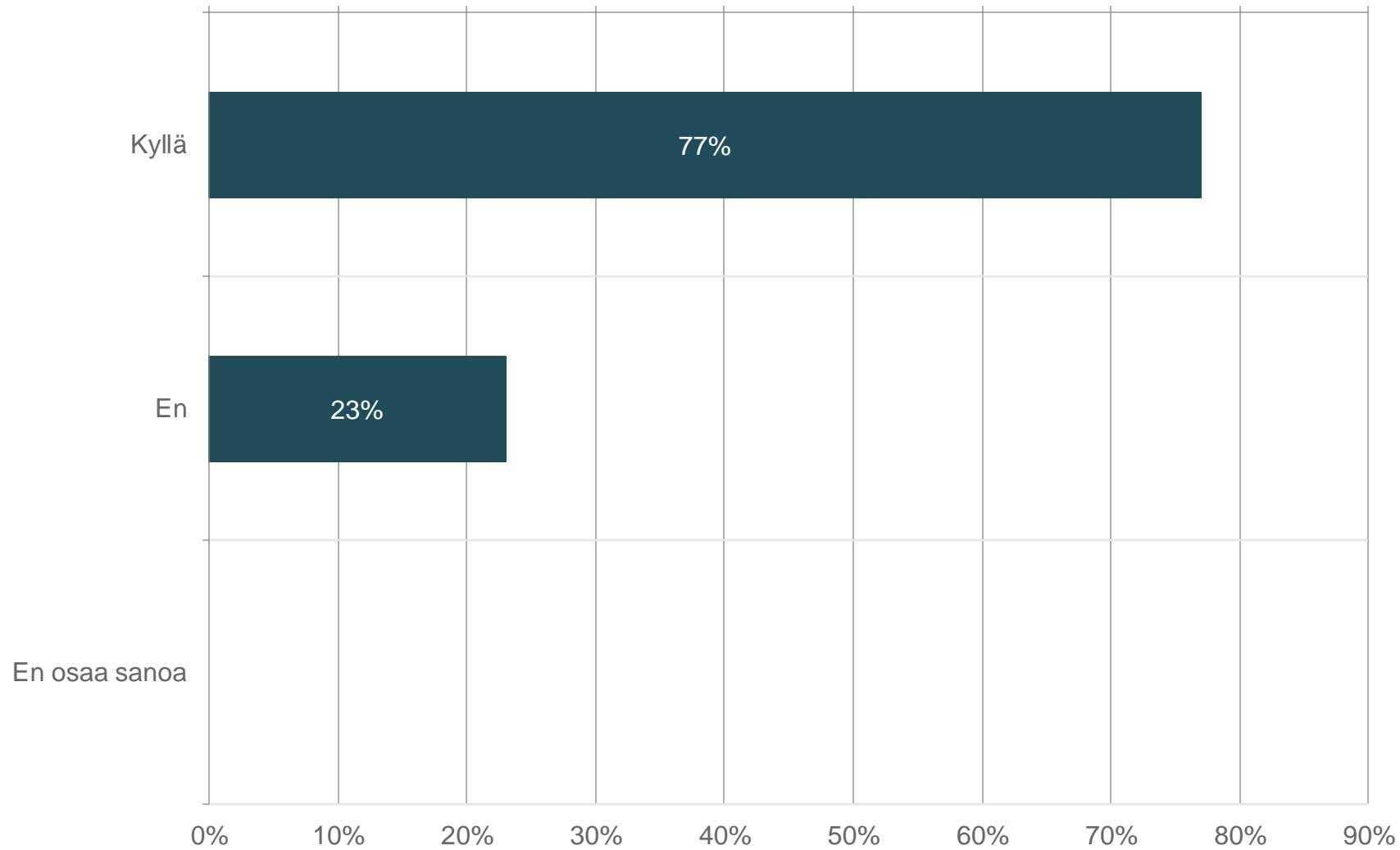
3. Työskentelyvuodet

Vastaajien määrä: 46

4. Oletko pohtinut työpaikan vaihtoa?

Vastaajien määrä: 47

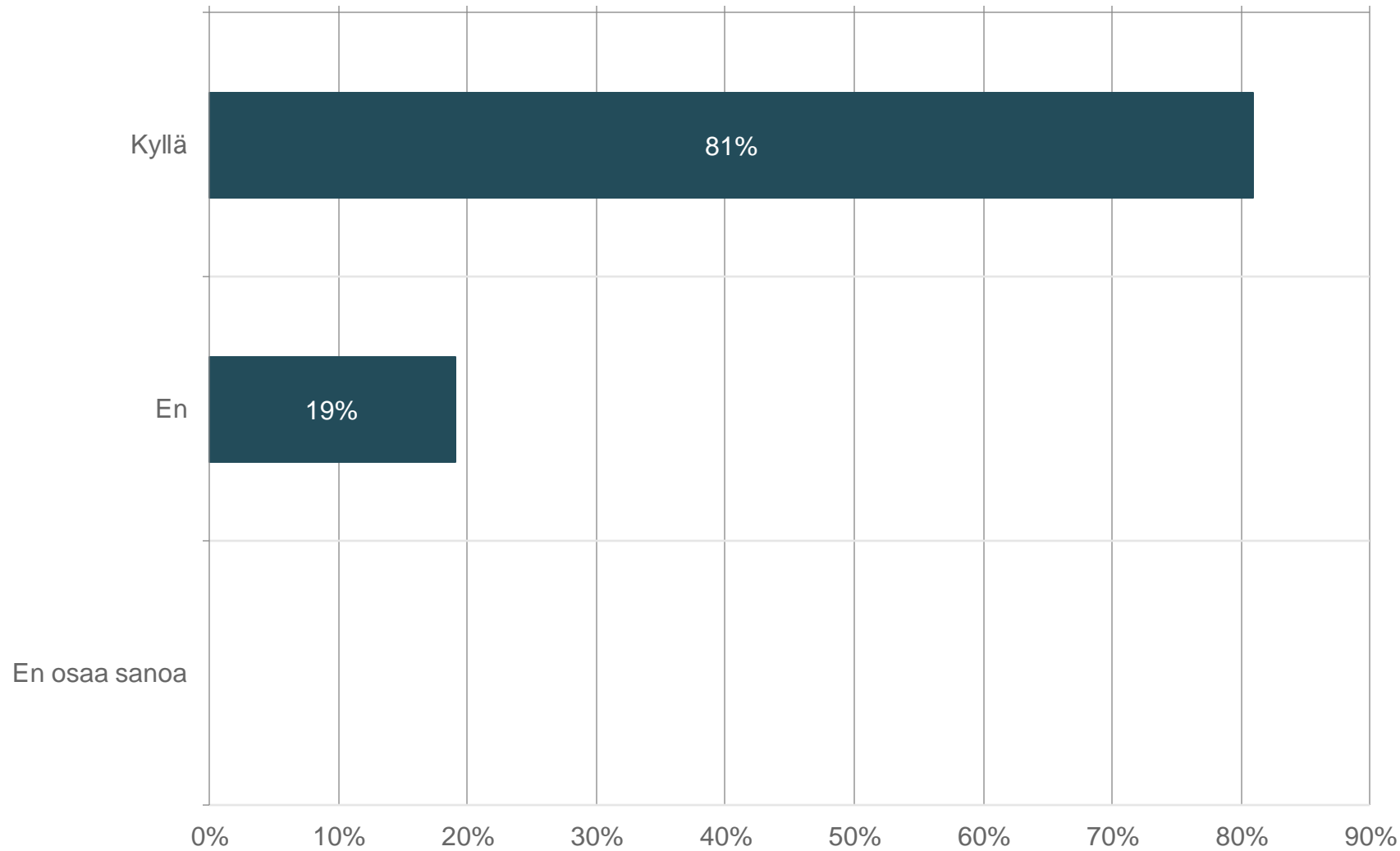

5. Oletko pohtinut alan vaihtoa?

Vastaajien määrä: 47

Talentia Pohjois-Pohjanmaa ry

Tehtävänimikkeet lukumäärittäin

Vastaajien määrä: 47

Talentia Pohjois-Pohjanmaa ry

Varhaiskasvatuksen opettaja 39 vastaajaa

Varhaiskasvatuksen opettaja/ varajohtaja 3 vastaajaa

Varhaiskasvatuksen opettaja / esiopettaja 1 vastaaja

Varhaiskasvatuksen sosionomi 2 vastaajaa

Varhaiskasvatuksen opettaja /varhaiskasvatuksen mentori 1 vastaaja

Päiväkodin johtaja 1 vastaaja

Vastaajien (47) ajatuksia palkkauksesta

- Jokaisessa vastauksessa tuotiin ilmi, että palkka on liian pieni työn vaativuuteen nähden.
- Ei ole noussut samassa suhteessa työn vaativuuden lisääntymiseen nähden
- Palkkaus ei huomioi kuin nimellisesti kuormituksen ja vaatimusten muutoksia esimerkiksi piloteissa, kehittämistehtävissä ja vastuualueissa
- Korkeakoulututkinto ei näy palkkauksessa ja tehtävien väliset palkkaerot koetaan pieniksi suhteessa tehtävien vaativuuseroihin. Erään vastaajan esimerkissä: *käteen jää reilusti alle 2000 euroa kuukaudessa*
- Palkkaero eri sektoreiden välillä on selvä, sillä vastaajan mukaan lastenhoitaja kunnallisella sektorilla ansaitsee saman kuin varhaiskasvatuksen opettaja yksityisellä työnantajalla

Jatkuu.. vastaajien (47) ajatuksia palkkauksesta

- Palkka on niin pieni ettei se motivoi pysymään raskaalla ja vaativalla, mutta tärkeällä alalla
- Useissa vastauksissa nousi esiin, että työssä huolehditaan, kasvatetaan, hoidetaan ja opetetaan ihmisten tärkeimpiä aarteita ja tulevaisuuden aikuisia
- Palkalla tulee juuri ja juuri toimeen tällä hetkellä, jos perheessä on toinenkin palkansaaja, mutta elinkustannusten nousu hirvittää useampaa vastaajaa
- Varhaiskasvattajat joustavat työssään paljon, mutta se ei näy palkkauksessa. Paljon työtä tehdään kotona tai vapaa-ajalla, kun työaika ei riitä
- Työntekijät kustantavat pääsääntöisesti itse pienestä palkastaan säänmukaisen vaatetuksen vuodenaikojen mukaan. Myös sisävaatteet kuluvat tavallista nopeammin, kun käytössä ei ole työvaatteita. Eritteisiin, ruokaan, räkään jne. Tahrautuvat vaatteet on pestävä jokaisen käytön jälkeen omilla pesuaineilla.

TYÖHYVINVOINTIIN MYÖNTEISESTI VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

- Onnistunut esimiestyö
- Toimiva tiimi
- Työpaikan hyvä ilmapiiri
- Riittävät resurssit ja pysyvä henkilöstö
- Mielekäs ja vaihteleva työ joka mahdollistaa omien vahvuuksien käyttämisen työssä
- Ryhmän työrauhan kunnioittaminen
- Viihtyisä työympäristö, työrauha ilman kiirettä ja säätöä. Mahdollisuus keskittyä olennaiseen
- Omasta jaksamisesta huolehtiminen, vapaa-aika perhe
- Opiskelemaan ja kouluttautumaan kannustava ilmapiiri

”Lapsilta/huoltajilta saatu palaute, lasten hyvinvointi/kehitys/viihtyvyys, toimiva työtiimi, työilmapiiri, esihenkilöltä saatu tuki, olennaiseen keskittyminen”

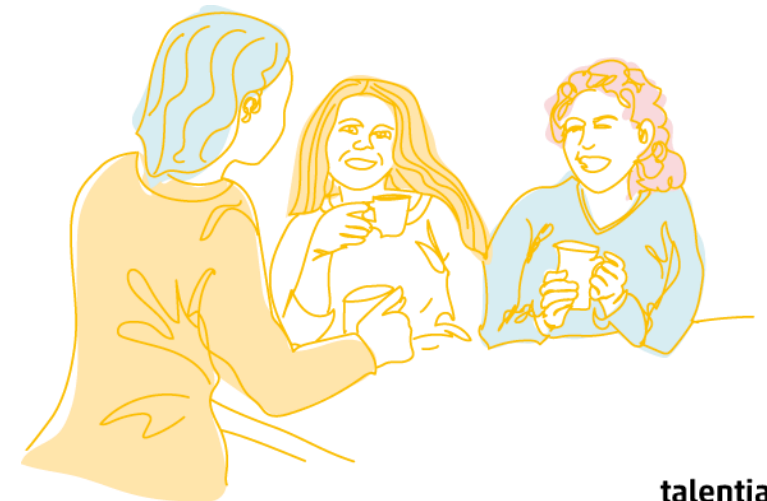

TYÖHYVINVOINTIIN KIELTEISESTI VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

- Kiire, melu, häly, sosiaalisten kontaktien määrä, työergonomiahaasteet
- Lapsiryhmän rakenne, lasten ikäjakauma ja määrä, erityisen tuen tarve ja tukitoimien riittämättömyys
- Johtamisen puutteet, joustamattomuus, kohtaamattomuus
- Sijaisjärjestelyt, vaihtuvat sijaiset, epäpätevät työntekijät
- Tauottamisen vaikeus, taukojen vähyys
- Vanhempien, esimiesten, kaupungin ja hankkeiden vaatimukset. Jatkuvat hankkeet ja kehittämistyö. Työtehtävät eivät vähene kun uusia asetetaan.
- Ryhmäkoot: koetaan nykyisellään liian suuriksi
- Jatkuva "työssä pärjääminen" kuormittaa, kun työntekijä ei koe pääsevänsä työlle asetettuihin tavoitteisiin, arvoriiriita
- Kokemus arvostuksesta, palkkaus, työajat, työolot
- Sosionomi-taustaisten opettajien arvostuksen puute vie motivaation

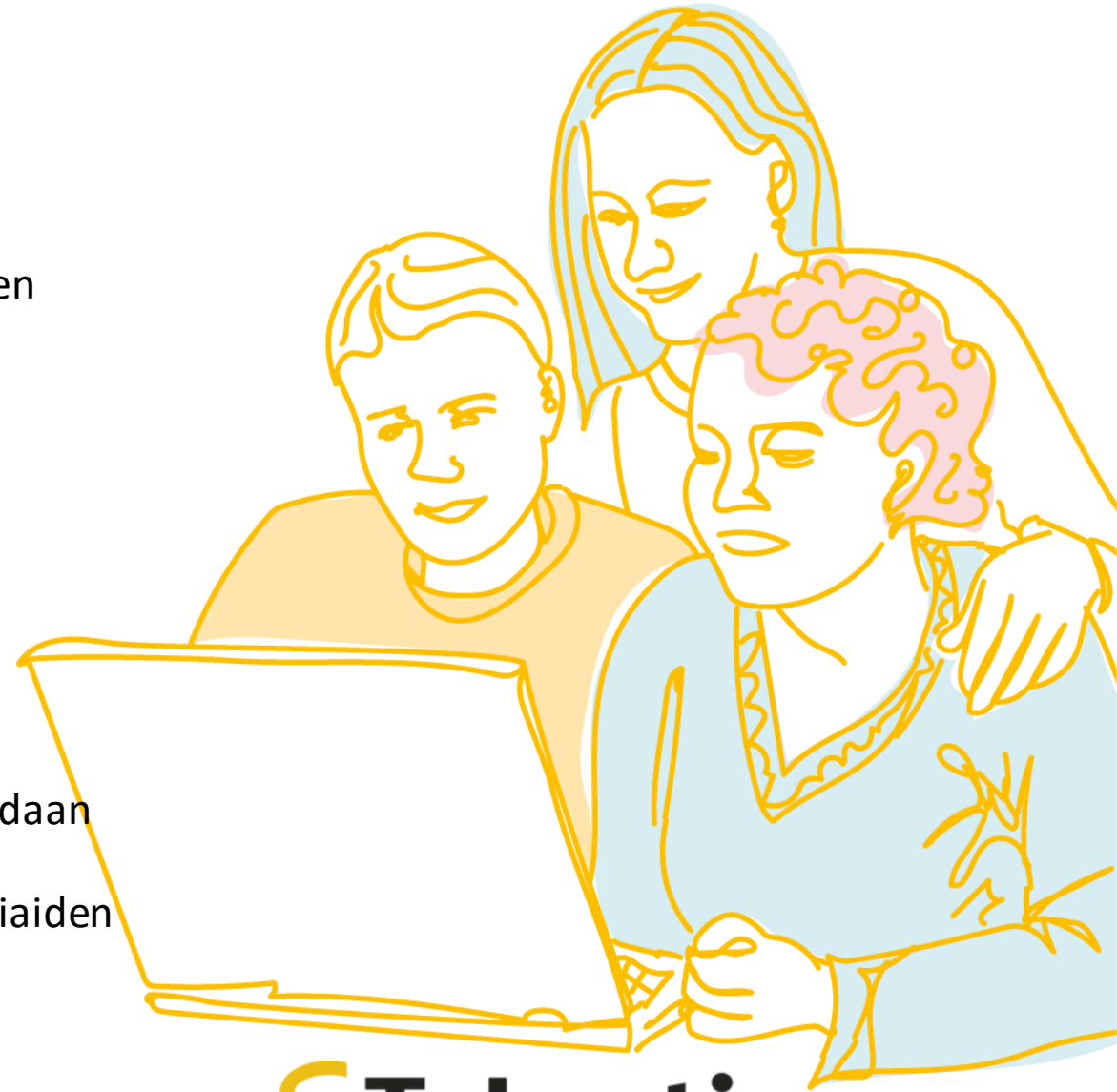

- ”Työhyvinvointia laskevat kiire; johdon taholta oleva tuen puute; monenlainen ja monien arvostuksen puute; moraalinen ristiriita, kun ei voi työtään tehdä siten kuin haluaisi ja lakikin velvoittaa; sijaisten puute; tuen tarpeisia lapsia ryhmissä ilman tukea... Laadukas varhaiskasvatus on kohta vitsi ja lapset ovat vain säilössä, että heidän vanhempansa pääsevät arvokkaimpiin töihinsä.”

Talentia ry:lle toiveet varhaiskasvatuksessa työskentelevien jäsenten eteen

- Työtä sosionomi-taustaisten varhaiskasvatusopettajien arvostuksen eteen, pätevyyden palauttaminen
- Mahdollisuus opiskella esiopetuspätevyys varsinkin 2 vuotisen esiopetustavoitteen vuoksi lyhyen koulutuspolun kautta, samoin varhaiserityisopettajan pätevyys sekä maisteripolku päiväkodin johtajaksi / johtajapätevyyden palauttaminen
- Urapolun umpikujan purkaminen, arvostuksen nostaminen.
Arvostuksen puute nakertaa ammatti-identiteettiä
- Palkkaus: vaatimuksia vastaavalle tasolle, tessistä riippumatta samapalkkaisuus, palkkaneuvottelut tulossa
- Varhaiskasvatus kaipaa uudistusta, jossa panostetaan pieniin kiireittämiin lapsiryhmiin, jotta varhaiskasvatuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Tällä hetkellä työ on pelkkää selviytymistä
- Ryhmäkokojen ja suhdelukujen pienentäminen etenkin 3-4 –vuotiaiden ryhmissä
- Erityisen tuen saaminen lasten tarvitsemalle tasolle, jotta heidän tukemisensa ei ole "pois kaikilta muilta"

- ”Palkka pitäisi saada vastaamaan työn vaativuutta. OVTES:n siirtymisen myötä pitäisi etujen olla lähempänä perusopetuksen opettajien etuja: opetukseton aika, Veso-päivät, vuosisidonnaiset lisät (tämä ehkä lisääisi myös nuorten innokkuutta opiskella alalle!)
- Lisäksi toivoisin sosionomi AMK -taustaisena varhaiskasvatuksen opettajana päättäjiltä joko koulutukseni arvostusta tai mahdollisuutta opiskella esim. esiopetuspätevyys ja/tai maisteripätevyys johtajaksi ilman, että minun täytyy opiskella uudestaan tutkinto ammattiin, jota olen tehnyt päteväni työkseni jo lähes vuosikymmenen ajan.”

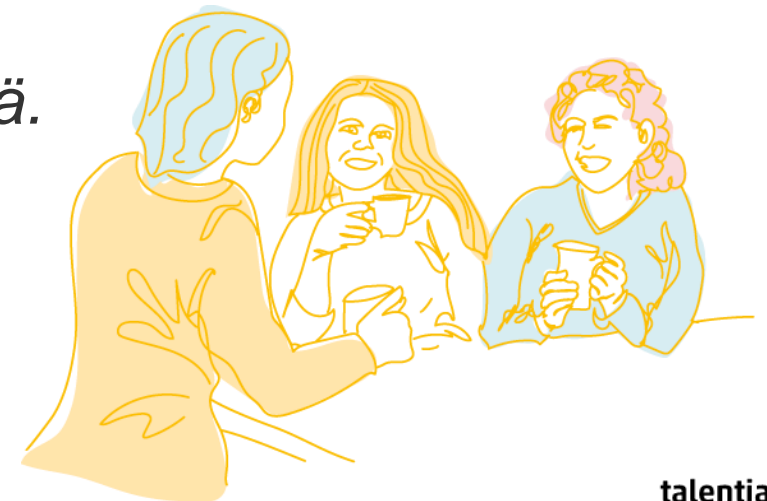
Talentia ry:lle toiveet varhaiskasvatuksessa työskentelevien jäsenten eteen

- Muutokset työnkuvaan: pois kaikki ylimääräinen työ, joka ei liity suoraan kasvatukseen/opetukseen. Eli siisteyteen, ruokahuoltoon, puhtauteen liittyvät tehtävät. Jopa johtajan hallinnollisia tehtäviä kuten työvuorosuunnittelua siirretty kasvattajien tehtäväksi
- Avustavien työntekijöiden saaminen takaisin tärkeäksi resurssiksi arkeen
- Kehittämissuunnitelmat, hankkeet, kirjaamistyön lisääminen ja pilotit tauolle kunnes turvallinen arki ja laadukas varhaiskasvatus saadaan palautettua työn keskiöön.
- Kaikkien, lasten ja työntekijöiden, fyysisen ja henkisen turvallisuuden takaaminen
- Korona-aikana jäi täysin näkymättömäksi, että varhaiskasvatus mahdollisti yhteiskunnan välttämättömät toiminnot hoitamalla lääkäreiden, sairaanhoitajien jne. lapset - ilman suojaantumista ja etätyömahdollisuutta tai edes mahdollisuutta valita oman tai perheenjäsenten terveyden nimissä työskentelytapaa

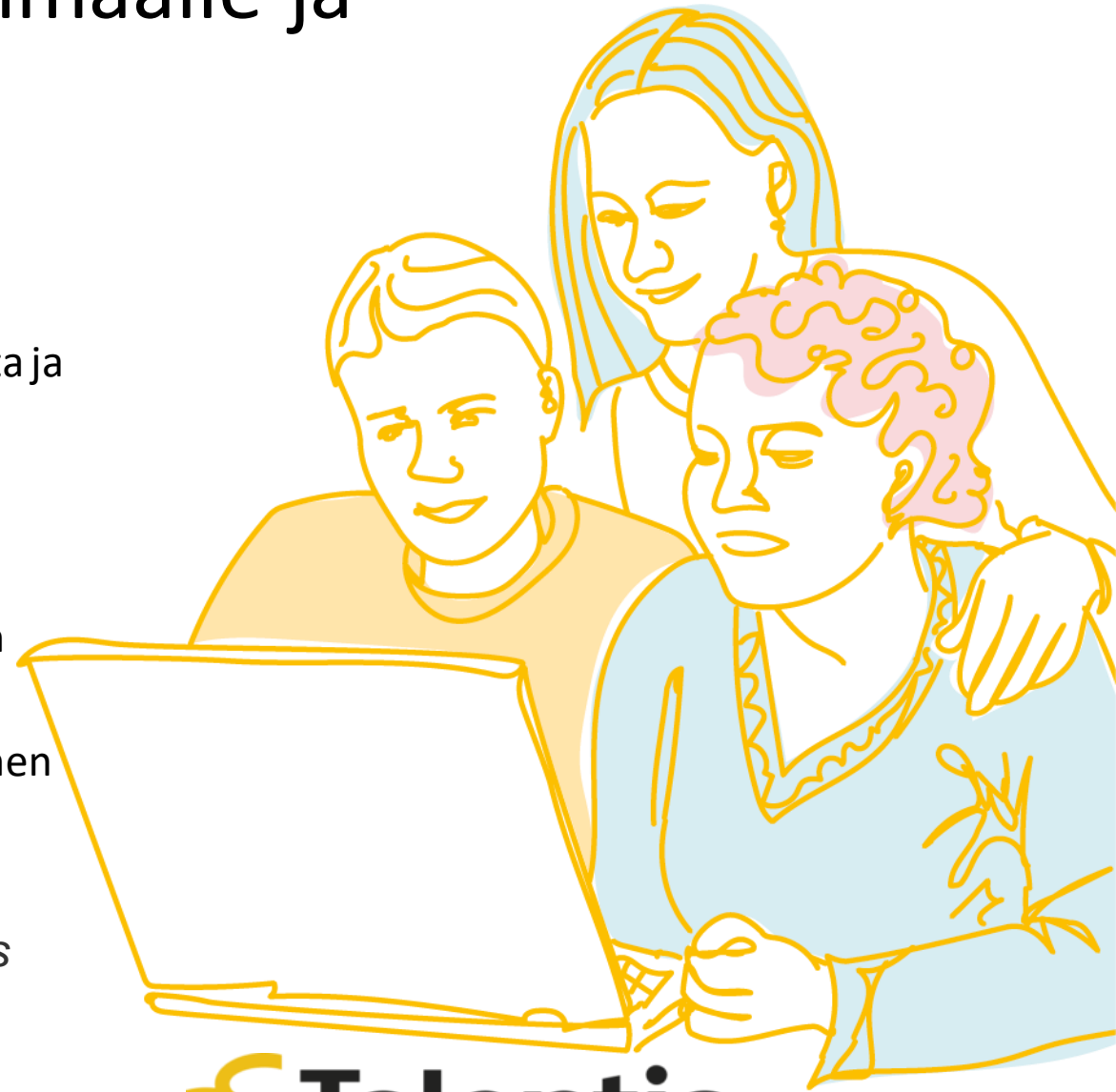
- ”Nostavan ISOSTI esille miten alipalkattuja ja aliarvostettuja varhaiskasvattajat ovat työssään. Toivon, että Talentia ottaa vahvasti kantaa siihen, että varhaiskasvatuksessa tarvitaan todella iso uudistus: Vain PIENISSÄ, kiireettömissä lapsiryhmissä voidaan toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta. Uskon, että suurin osa varhaiskasvattajista haluaa tehdä laadukasta, lapsen kohtaavaa ja hänen kasvuaan aidosti ja yksilöllisesti tukevaa varhaiskasvatusta. Tämä on käytännössä tänä päivänä mahdotonta. Päivät ovat SELVIÄMISTÄ tilanteesta toiseen. Lasten vanhemmat eivät tätä tiedä. Ulospäin hymyillään, sisällään kasvattajat kärsivät.”

Terveiset Talentia Pohjois-Pohjanmaalle ja Sosiaalipedagogit Talentialle

- Enemmän tapahtumia varhaiskasvattajille Pohjois-Suomeen
- Kiitokset kyselyn tekemisestä ja odottava mieli kyselyn koosteesta ja toimenpiteistä
- Pitäkää meteliä tästä tärkeästä asiasta!
- Mukavaa että järjestetään tapahtuma 13.11.
- Pienemmät lapsiryhmät, järkevä mitoitus, erityinen tuki kuntoon
- Sosionomien puolustaminen kentällä: koulutuspolut, palkka, arvostus, epäkohdista kertominen ja työntekijöiden puolustaminen

”Tukekaa meitä työntekijöitä, me väsymme tähän työhön ja uusia työntekijöitä on yhä hankalampi saada alalle, jos tilanne jatkuu näin. Kentän ääni kuuluviin!”

Kiitos!

